

ce. l. egyptijs pplo ibelli ⁊ idolatria sordēti. Legim⁹
t⁹ i⁹ Josiā occisū: ⁊ pplū isrl' subiugatū: nec multo p⁹
achodonosor cū innumerabili exercitu cepit hierlm: tē
dit ⁊ habitatores assyrios in iudea posuit. b ¶ Mo/
Rex assyrioz (q̄ in hieremā colūba dei vocat⁹) in eo

trās flumen. s. assyrijs radet
iudea caput ⁊ pilos. s. omnem
in regū ⁊ pncipū ⁊ subiecto /
Et erit in die illa. Post sub /
vrbis Habucardan pnceps
quē. lxx. archimaz vocāt: pau
liq̄t q̄ vineas ⁊ agros colerēt.
folias de regio genere q̄ eis p
erat. dicit: Seruite regi baby
lene erit vobis: quo tpe tāta
i iudea fuit vt nec greges oui
erēt: nec armenta boum.

¶ Tropologicē

lico. de lyra

ubitur: maxime qm̄ p̄pōn
ra he: tūc sic sōat haalma: nec
nē in tota sacra scriptura aliq̄
renisi tñ tres. s. rebecca: Hēn.
di dicit de ea: Puella decoza
virgo pulcherrimaz incoznita
seq̄t ibidē: Puella que egre
d hauriēdā aquā. In hebreo
haalma que egredietur ⁊
soroz moysi: Exo. ij. vbi dicit
t fuit puella ⁊ vocauit matre
in hebreo habet: Fuit haalma
que scribitur i hoc capitulo:
ū due prime fuerint virgines
te qm̄ nominare fuerunt nomi
ma. idē tenendū de ista. ¶ Ad
icendū q̄ duplex est nomē al
ipositionis ⁊ nature: sicut for
omen impositiōis: homo vl
nomen nature. Iesus fuit no
positū ip̄i xpo: vt patz Luc. ij.
el aut̄ est nomē nature seu pro
significat enī nobiscū deus:
est. s. hoc est. p̄p̄m nomē
p̄isti: in quo diuina natura et
a sunt cōiuncte in eodē supposi
modo vocat⁹ est plurib⁹ ali
nibus p̄p̄ietates eius signifi
sicut vocat⁹ est lapis. Dan.

id: Osee. iij. ⁊ nomine domini tetragrāmaton: Hie
riij. Et hoc est nomen qd̄ vocabūt eum domin⁹ iustus
vbi habemus: Dominus. In hebreo habetur nomē do
ragrāmaton: ⁊ pluribus alijs nominibus consimilit̄
tur in scriptura. ¶ Ad quartū: iam solutum est ex his
a sunt: quia licet in christo non fuerit aliqua ignoran
en factus est homo in tempore: ⁊ sic habuit scientiam
in tempore: ⁊ anteq̄ illā haberet: liberatio populi per
denunciata fuit impleta. a ¶ Adducet domin⁹. Sci
pars ista ad finem capituli multipliciter exponitur a
sed vnam tñ expositionem intendo psequi que ratio
mibi videtur ⁊ eam psequitur Ba. Sa. videlicet q̄ in
e describit signū liberatiōis a deo facte tpe Ezechie
c: quia rex assyrioz cum magno exercitu venit cōtra

tui scilicet Joathan: de qua domo est Ezechias filius
c ¶ Dies qui non venerunt ⁊c. ista separatio fuit facta
re roboam: vt habet. iij. Reg. xij. ⁊ a tpe illo vsq̄ ad t̄
chie nō venerūt dies ita terribiles ⁊ cōsolabiles diuer
spectibus: sicut venerūt tempore Ezechie quando feni

rib venit vltimo ad destruendū
gnū. Ideo subditur: d ¶ Cum r
syrioz. qm̄ in aduentu eius ad
salem fuerunt illi dies ratione ei
midinis exercitus: ⁊ pro rapsaci
phemationibus fuerunt terribi
tristabiles: sed ratione miraculo
rationis fuerunt consolabiles.

e ¶ Et erit. Hic describitur factū
tes in speciali. ⁊ primo q̄tum ad
tum exercitus. secundo q̄tum ad
sionem ipsius. ibi: In die illa ra
tio q̄tum ad p̄uisionem victus
chie ⁊ populi eius. ibi: Et erit.
p̄mū dicitur: f ¶ In die illa.
tempore illo. quia congregatio ra
ercitus non potuit fieri vno die.

g ¶ Sibilabit dñs. id est inspira
luntatem veniendi contra Ezech

h ¶ Musce que est ⁊c. per muscā
ligitur hic populus egypti: qui
gna turba venit cū sennacherib
Ezechiam vt dicunt aliqui: sed
detur falsum: quia rapsaces tūc
terrere Ezechia ⁊ populum eius

tiij. Reg. xviij. In quo cōfidis vi
as rebellare. an speras in baculo

dineo atq̄ confracto egypto? ho
non dixisset si populus egypti es
ercitu cū sennacherib cōtra Ezech

⁊ ideo alij exponunt de rege eg
alio tpe venit contra iudeam. s. i
re ioachaz filij Josie quē vinxit

fuit terre centū talenta argenti: ⁊
tū auri. iij. Reg. xxij. Sed vider

hi q̄ melius potest exponi de p
liby: qui erat subiectus regi assy

p ⁊ ideo venit ad eius exercitū. vt
dicitur hic: Sibilabit domin⁹

que est in egypto: sed que est in
mo fluminum egypti. Et vocat

populus musca ad designandū
nit cū magna turba sicut musce.

tur autem hic fluminum egypti:

egyptio raro pluit: sed terra irrigatur per irrigationem
ad hoc ab incolis per multos diuiditur riuos: vt ha

Deut. xj. i ¶ Et api que est in terra assur. Vocatur ille
lus assyriorum apis: non a dulcedine mellis: sed ab ac

quia ille populus pupigat alias nationes in circuitu ea
sequendo: vt habetur. iij. Reg. xvij.

k ¶ Et venient et requiescent omnes in torrētibus ⁊c.
hoc designatur q̄ essent occupaturi ⁊ deuastaturi omni
ca regni iude. sicut factū fuit tēpore Ezechie excepta bi
lem quam sennacherib non cepit deo exercitus eius pe
te. l ¶ In die illa. Hic consequenter describitur ista p
sio: quia domin⁹ misit angelum et percussit in castris
riorum. clxxxv. milia: ita q̄ corpora redacta fuerunt in
res intactis vestibus ⁊ armis. quo viso rex sennacheri

a ⁊ veniēte assyrio i illis supar: i emanuel libera
ber⁹ p̄sentia. ⁊ vñ dereliquet terra ab his regib⁹

duoz regū suoz. Adducet domi a
nus super te ⁊ super populū tu /

tribulatiōis et captiuitatis.

um: ⁊ super domū patris tui di / b
eam mali.

es qui nō venerunt a diebus se / c
a ⁊ Nabuchodonosor cū quo venerūt medi: et
pse: ⁊ egypti et chaldei.

parationis ephraim a iuda cū rē b
ge assyrioz. Et erit i die illa: sibi /
a ⁊ inspirabit.

labit dominus musce q̄ ē in ex /
a ⁊ mili. b ⁊ assyrijs vel chaldeis nimis feroci
bus: et iaculis potentibus.

tremo flūminum egypti: ⁊ api q̄ i
a ⁊ metaphoram psequitur. in huiusmodi enī lo
cis musce apesq̄ congregantur.

est in terra assur: et veniēnt ⁊ re / k
in terra tua.

quiescent omnes in torrētibus +
valliū: ⁊ in cauernis petraraz ⁊

in omnibus frutetis: et i vniuer +
sis foraminib⁹. In die illa radet +
m

a ⁊ q̄ data est ei egypt⁹ p labore quo seruūt do
mino apud egyptū. b ⁊ vt cōducra alia littera.

b dominus in nouacula acuta in
a ⁊ euphraten. s id est.

his qui trās flūmē sunt: in rege n
o

a ⁊ vt nihil forte: nihil pulchrū remaneat: s; esse
miant hominib⁹ imo ignominiosis mulierib⁹ cōpēt.

assyriorum caput ⁊ pilos pedū: p
q

a ⁊ decorē et virtutē. b ⁊ i. cū oīa trāslata fue
rint in chaldeā. s tempore gratie.

c et barbā vniuersā. Et erit in die r
st

in
re
s
ie
ac
d
eg
p
l
e
el
p
a
p
et
E
L
d
ti
p
ia
in
u
c
o
o
o
a
a
c
et
p
en
i
ta
u
p
ri
d
m
p
r
c
q
m
o
p
n
s
t
a
r
er
a
ci
e

li
ca
X
ip
:7
lea
sp
cl
im
re
s
y
P
ve
rit
la
ab
a
is
ve
m
ste
m
s
v
ba
d
ro
v
s
sa
to
ra
re
p
b
it
p
ca
1
r.
li
m
et
e
cl
1
n
ip
ca
s
ta
m
in
ca
ot

in
s
ie
ac
eg
di
1
s
e
e
p
a
c
et
E
C
d
ti
dit
ia
in
fū
cō
o
pe
di
a
a
c
et
di
p
en
ū
ta
u
p
ri
d
n
p
r
c
D
qu
n
o
p
al
l
1
a
ri
c
er
a
ci

Encomium
Somni Christopho-
ro Hegedorffino au-
thore.

ip
:7
le
s
cl
im
re
s
y
D
ve
ri
ia
ab
ā
is
de
fi
sta
tū
s
y
bā
d
ro
v
s
io
ta
re
p
h
it
p
co
t
A
r.
li
3
er
e
cl
t
n
ip
ca
s
tā
m
u
ca
ot

CGLEBERRIMO DOMINO DOCTORI
torii Medicinæ Henrico Auerpachio/Christo-
phorus Hegendorffius se cōmendat.

Cur i re
bus vili
bus ope
ram po
nat

Epitaphi
Lucer-
na
Nouen-
niis
Horatia-
nus.

Hutten-
us.
Prouer-
bium.

ETiam atq; etiā mirabere / Doctor p̄stantissime/
cur nam in res tam viles tātum opere ponam? &
doctissimis quibuscq; viris eas nuncupare solem
Audiat igit tua p̄stātia / quid me moueat. Ego
cum pestis Lipsiam nostram longe lateq; depopularet /
non poteram alijs rebus / calamitosam temporis angustia
am solari q̄ si i reb⁹ tam nullius momenti laborem insu-
merem. Id quod in Ebrietatis / & sobrietatis Encomijs
vtruncq; potui / prestiti. Et iam in Somni Encomio non
leni / vt dici / brachio tractare coepi. iocum querere vo-
lumus / stilum exercere volumus / & si non omia Epita-
phi Lucernā olere videntur / p̄cipitantiæ nostræ ascriba-
tur necessum est. Nolumus enim in his rebus diu discuta-
ri. nolimus in istis rebus formandis / reformandisq;
Nouenni Horatiani meminisse. Manum de tabula tol-
lere volum⁹. Et vt vt res ipsa sit / consilium fuit nullū dīe
absq; linea / vt fertur / transigere. Porro q̄ doctis eas nu-
gas dedicare ausus sum. Hoc me maxime mouit q̄ non
ignorabam summā eruditionem fere cū summa huma-
nitate cōiunctam esse. Id quod in te omnīū maxime elu-
cet. Tu enim vt doctissimus es. Ita p̄fecto humanis-
sim⁹ & dici & esse cupis. Id Huttenus vir incōparabilis
litteris suis mellitissimus pleno / vt fertur / ore p̄dicat Et
q̄tidiana tua in homines cuiuscunq; notæ. Humanitas
arguit / hac ego adductus. Hoc somni Encomium tibi
dedicare ausum sum. Suscipe igitur / Doctor p̄stantissi-
mæ quicquid est laboris / donec & maiora / & p̄stantis-
tiora domi apparare possim⁹. Vale faustiter / vnicum p̄-
sidium meum.

Encomiū Somni Christopho

ro Hegendorffino Authore.

Somnus loquitur.

Q Vis quæso non cū maximo cachinno ebræa-
tatis Encomium legere possit? quo velu-
ti Peleus in machera sibi placet. Ita se omib⁹
prestare clamat / vt reliqua omnia. non nisi
Atomī Epicurei esse videant. Nihil stulticia erit / si Ebrie Synesiu
tatis Encomium quis audierit. Nihil erit Caluitij laus si itelligit,
quis bullatas ebrietatis nugas legerit. Me somnū siue græ
ce appellare me mauis *υπνον* nihil plane cōmoditatis ho
minib⁹ adferre ebrietas putarint, cū ego sol⁹ sim qui om
niū iras, tumult⁹, curas cōponam. Id qd⁹ si nō me audire
grauamini pauc⁹ *συν μουσαις* / enarrare conabor. Prīci
pio quib⁹ ego parentib⁹ proinat⁹ sim referam / quādo
quidem plurimum refert. Vbi quis primos vagit⁹ a dat
Natus sum itaq; nocte patre / & lethe matre parentibus
vel multo nobilissimis. Neq; a fletu / vt quidam ait / vitæ
meę limē ingressus sū / sed statim cū risu mris colla amplex
us. Sorores quoq; vel multo formosissimus nactus / sen
suum scilicet *αυαλυσιν παντασιαι και αυαρ* Quibus pa
rentibus prodierim, & quas sorores mihi asseram / dixi.
Iam mearū cōmoditatū thesauros effundam Prīcipio qd
ignorat Irā rem esse tam abominandā vt *μηδεν υγιες*, i.
nihil sani mens cogitare possit, quando irarū fluctibus in
arserit. Vides em̄ vt iratū tremulæ sint man⁹, Pallore suf
fusa facies, oculi ardentes, *επεα πτεροεντα* vt Homer⁹
ait / Anim⁹ nulla in parte tibi constans / sed Euripi more
inestuans / Vnde & Homerus licet cecus cognouit ab
Ate dea quadā, Iram in hominū pectora subuehi / quā p
velocib⁹ pedib⁹ esse fingit / & litan pedibus admodū re
studineis. Nē pe qd offēse admodū facile p̄trahantur, &
non sine maximo negotio cōponi possunt. Ira furor bre
uis est. Nempe q totā rationē occecat / vt nō raro ea ad
mittam⁹ / q per omē cūm / animū excruciant / mordētq;
Vñ quidā / iussit / Augustū, si qñ bili efferuesceret / litera

A ij

Parētes
somni.

Sorores
somni.
Prouer
bium.

Homer⁹
Iliad:
Eurip⁹,
Ate

Histo
ria.

rum numerꝫ a capite / vt dicitꝫ / ad calcem repeteret / quo
impotens animi furor resideret. Et Phōrum omniū con
siliū est, ne ira inflammati, rerū ipsarū auspiciā capiamꝫ.

**Prouer
bium** Omnia Mandrabuli more successura, si ira tumidꝫ quip
piam attentaris. Audistis, opinor, q̃ tetra res ira sit, q̃
plerūqꝫ plusqꝫ malorū lernam effundat. Num putatis me
diocre illud esse, quod ineffrenatā animi iram frenare pos
sit. Ast ego somnꝫ solus possum aīm irarū fluctibꝫ inun
damtē / sedare. Vt vt eīm vesperi ira / precordia occupas
rit, mane ad penitentiā reuocāt sese, Mane sibi ipsi displi
cēt qꝫ ita animū iræ permiserit. Audite, obsecro, audite q̃
plusqꝫ Ogygion malū ego somnꝫ arcere possum. Sed pa
rum hoc sit nisi & longe maiora cōmoda mortalibus ad
ferre soleā. Tumultus q̃ sit res noxia / vel ceco apparet.

**Somnꝫ
iram do
mat
Prouer
bium.
Tumul
tū somnꝫ
nꝫ sedat** Hic eīm amicitiaē tesseram frangere solet. Ad summā in
uidiam adducere, amicissimos quosqꝫ inter sese cōmitte
re. At rursum ego summa iuidia, estuātes, summo odio
tumultuantes / in syncretismū adducere soleo. Nonne au
diuistis plerosqꝫ vesperi inter se summo odio certasse, sū
ma iuidia exarsisse, summis cōuitiis tumultuatos esse, &
mane amicitiaē violatam reintegrare, vnde hæc omnia nisi
per me somnū fiūt. Accedit huc qꝫ Pythagoras ille samꝫ
qui primus oīm philosophiā symbolorꝫ inuolucris tras
didit diligenter admonebat $\mu\eta\ \kappa\alpha\rho\Delta\iota\alpha\nu\ \epsilon\sigma\theta\iota\sigma\mu\epsilon\nu$, i. ne cor
edamꝫ, hoc est ne animꝫ merore & cura distorqueretur,
sed iram omnē expueret. At hoc solū prestat somnꝫ vt vt
enim per totū diem plus mille curis animꝫ distortus est /

**Pytha
gore
symbo
lum** Quid cure fac
ciant ore numeranda lapillo vident. Curæ philosophorꝫ quo
rundam sentētia homis mortē accelerare solent. Tūc eīm
frigescit in ore lepos / squallescit vultꝫ, frons rugis corru
gatur, capillamento occiput priuari solet. Vñ & Home
rus $\pi\omicron\ \lambda\nu\omicron\kappa\rho\alpha\tau\alpha\Phi\omicron\nu\sigma$ homines appellat qꝫ in anterior
re homis parte caluitiū strahere soleāt. Vnde aut hoc
curꝫ nimirꝫ naturalē illū calorē exhauriētibꝫ Huic rei ego
somnia solū remedium fero. Nempe qꝫ mens oppressa
somnia, omnium curarꝫ obliuiscit. Vñ laudandus Endy
mion qꝫ in mōte quodā obdormiuit, nec adhuc experres

**Hoies
polios
crotas
phoi
Endy
mion.
Epime
nides**

etus ante exactos annos quadraginta septē. Vnde & il-
 le Phaona quendā agebat. Nō squallida facies/nō barba
 ppendula/non capillamentū in occipite defluxū/senium
 accelerabat. O q̄ sum res salutaris / qua iuuenta viridis
 seruatur amissā recuperatur. Memnonis alma parens/vt
 Martialis ait, nescio quo succo amissam iuuentam Thito
 no progabat. Tū olim nescio quis artē quandam p̄fite-
 bat qua fugacem iuuentā remorare quis posset/elapsam
 reuocare. Cum ego hoc solus possim. Vñ & virguncu-
 le tenellæ subinde dicere solent sese velle in medios dor-
 mire dies quo frontē explicare possint. & genas colore
 quodā idalio venustare. Nec est q̄ pleriq̄ dicūt Lipsen-
 ses puellas p̄pterea facie esse sup̄pallida, q̄ plus æquo sō-
 no indulgeāt. Quin poti⁹ hoc laudi vertendū est q̄ som-
 no sese ad facietatē vsq̄ expleāt / quo p̄ totū diem frontē
 explicare possint, & hylari vultu, amantū insaniz palpū
 obtrudere. Vnde & quidā olim me vocās, lusit. Et quo-
 niā nulla venit. Tū mihi somne veni. Et alibi, somne ges-
 rerum, placidissime fore deorū. Pax animi, quē cura fu-
 git. Audite celeberrimū meū elogiū, quo vel vltra pen-
 sum laudes duraturæ sunt. Quid vero hoc? Nempe q̄
 placidissim⁹ esse deorū dicor. Non vnq̄ Iupiter, Neptū-
 nus, Vertumn⁹, placidissim⁹ appellat. Iupiter ο. Λι βρης
 μετρο appellatur, Vertumnus μεταβολος Ego sol⁹ plas-
 cidissimus vocor. Vñ nō obscure liquet me om̄es deos
 longo interuallo p̄currere, Et om̄es deos me vnū q̄ si pe-
 culiarē quendā deum venerari. Nec mltū moror q̄ nō
 edem aliquā magnificā / vel statuas quasdā in nostri me-
 moriā hoies extruxerūt. Sat est vniuersum mundū tem-
 plum esse. vel multo spaciosissimū. Quid q̄ dii ολυμπια
 έχοντες meo beneficio carere nō possunt. Et homines
 επιχθονιοι sat scio, ante temp⁹ morte caderēt / nisi subin-
 de somno curas lenirent. Adde q̄ ebrietas dea in suas lau-
 des plus æquo p̄fusa, me nescio quo pacto a laudū com-
 municatiōe exclusit. Nempe q̄ ego caput & Cerere &
 Baccho distentū, exonerare soleam, & mane ad solitas
 operas vocare. O q̄ alioqui ipe antelucano in angulis
 desidentes / ventrē inter aures dolere q̄rerent, nisi villū

Succus
 quo iu-
 uenta p̄-
 rogā.

Puellæ
 Lipsenses
 cur som-
 no idule-
 geant.

Ouidi⁹

Somn⁹
 omnib⁹
 gratus

Home-
 rus.

Saluato
ris vba
ex euan
gelio.

Prouer
bium.

Mycill⁹
lucianis
us

Prouer
bium
Aristo
phanes
i Pluto

In sono
cōplexi
onis nar
turā in
dagāus.

pauculis horis obdormissent. En bñficio meo sit q̄ po
stero die laboribus obeundis sufficiant. Quid q̄ vbi q̄
so iactabunda illa ebrietas locum aliquē ex literis sacris p
ferre potest/quo Christ⁹ p̄cipiat ebrietatis studiū ample
ctamur, cū de me elogiū legat. Qñ em̄ saluator gen⁹ hu
manū ex Pharaonis captiuitate in terrā sanctā vindicatur
us esset. Et discipuli turbida mente, iudeorū aduentum
prestolarent. Deus ipse patrem orans, & ad discipulos pe
dem referēs, Dormite inq̄ & requiescite. Cur vero ita?
Erant em̄ oculi eorū grauati. Audin q̄ egregio elogio
iussit vt somnum caperent, ne oculi subinde in somnū co
euntes, sopore vincerent. Sed hoc nihil sit forsitan. Numa
vero paruus mearum laudum cumulus est, q̄ soror mea
ovēpos dulcē quandā spem miseris inijciat. Nonne enim
audiuistis q̄ pauperes quidam & vel lybetride nudiores
Fortūatis quibusdā somnijs diuexati sunt. Cum em̄ alio
qui plusq̄ Diogenes agerent. In somno tamē Cresos &
Crassos sibi esse videbantur, Vñ ille apud Lucianū Mys
cillu⁹ egregie fortunat⁹ in somno vilus est, & plusq̄ Pa
ctoli opes se se habere putabat/experrect⁹ nec obulū ha
bebat/Vnde restim emeret. Sed dulci tñ illa spe fortuna
tissimus sibi videbat, vt q̄ nec cum Persarū regibus sortē
suam cōmutatur⁹ esset. Tum etiā audis homies quosdā
Alioqui rerū familiariū egestissimos aureis somnijs affli
ctum fortune casum consolari. Et si quem alioqui fortu
na atrum pinxit, somniū certe albū reddere. Iniecto tan
tarū opum apparatu/cōsueuit. Cur aut̄ hæc om̄ia? Nem
pe vt miser si per diem forsitan plusq̄ mille curis animo se
se distorserit, in somno saltem miseram suam fortunam
leuare possit. Tum experrectus nō quicq̄ discruciat, etiam
si spe sua frustret, clamitans & Mandroni ficulnā
nauem fuisse. aliorū scilicet collatione. paupertatis malū
veluti clauo quodā tollens. Quis igit̄ non videt quan
tū bonorū agmen soror mea ovēpos producat καὶ ταῦτα
ἀν μὲν ταῦτα. Nunc quid hoc est q̄ medici astruūt in
somno non raro quempiam sue constitutionis naturam
explorare. Si enim crebro occurset quo pacto vulcan⁹
longe lateq̄ domos dissipet. Sanguineū vel Melanchol

licū dicūt. Sin vero recurset quo modo preceps in aquā
 demergaris, Colericū esse dicunt, q̄q̄ aniculē stolidē au-
 guria inde capere solent, astruere em̄ consueuerunt, q̄ si
 cuipiam in somno recurset quo pacto videat pisciculos **Quid**
 in æquore subsilientes. Iram postero die portēdere. Et si **piscicul**
 in somno recurrat, quo modo parentes in Charōtis cym **occurfā**
 bū pedē habeant, πανολεθριαν quandā successuram. Et **tes sōno**
 sic deinceps. Vide igitur quantū hoc sit cōmodū, ex quo
 augurij ratiōes nascunt̄. sit parū hoc nisi & natura ple-
 rasq̄ & herbulas, & legumina pduxerit quæ me somnū **papauer**
 inuicare solent. Quemadmodū papauer illud Letheum **soporise**
 quod haustū mirū est q̄ oculos in somnū deiciat. Vñ **rum,**
 & nutrices si qñ pueros habent perpetuo garritu occlā-
 mantes, papauere in somnū pellicunt. Alioqui vt vt ad **Pueri**
 Rauim clamitent, hylam, vt dicūt, inclamare vident̄, nisi **vociferā**
 papauere somnū puocent. Et potiōes plerāq̄ dulcio-
 res in somnum oculos allicere solent. Vnde Medici / si
 quando febricitantes, somnū capere non possunt, letalie
 esse dicunt, remis velisq̄ / vt dicūt / laborantes quoq̄ mō
 febricitās in somnū adducat. Cum primū in somnum lu- **Somn⁹**
 mina inclinarit. Iam om̄ia in portu esse dicunt. O quis po- **morbos**
 test enarrare hoc nostrū cōmodum, quo non raro mor-
 bos ipsos ppulsam⁹. quandoquidē si quando morbo ali-
 qui cōsistant̄, exquirere solēt, an somnū capiant, quod
 si audiunt. Nemo nō auspiciatissima quæq̄ augurat̄. Au-
 distis qualis sim deus / q̄ longe lateq̄ beneficia mea ad ho-
 mines emanent. Perirent homīes perirent nisi alterna re-
 quie / lassitudinē mēbrorū releuarēt. Vnde non perperā
 qdā scripsit. Attenuant aut̄ iuuenū vigilata corpora no- **Quidi⁹**
 ctes. Ego aut̄ somnus membra, extrema lassitudine mar-
 cescentia, refocillo quo pristinis laborib⁹ lufficiant. Ad-
 de q̄ faciuntibus iter vnicū solatiū sum, Ille em̄ dum per **Somn⁹**
 totum diem sursum deorsumq̄ cursitantes extrema des- **peregris**
 lassatione sese defatigarint, cum primū somno sese dede- **nantib⁹**
 rint, exhaustus in pedibus vigor redit, vt postero die tan- **gratus.**
 ta alacritate iter ingrediunt̄ q̄ reliquis diebus ingressi sūt **In somn⁹**
 En quid somn⁹ possit? Accedit huc q̄ nō raro si quan- **no cōsis**
 do vesperi consilia nobis agitata sunt, nihil certi astrui- **lia agitā**
 tur.

Epilo-
gus.

mus, nihil sancim⁹, sup hac re/dicim⁹/ indormiā. Quasi
somnus ipse rerū gerendarū consilia subministret. Vsq
adeo nihil rerum molimur/nisi somno nos μεχρι κορον
expleuerim⁹. Et si quando mun⁹ a nobis rogat, sup hac
re/dicimus /somnū capiā/quicquid mane nobis arriserit
non inuitus faciam, dandum est somno otium. Audistis
opinor, quanta bonorū Myrmetia ego somnus adferam
iram sedo, tumultus compono/iuuentam progo, curas
lenio/hominibus vires subministro Augurij capiēdi ra-
tionem suggero, consiliorū vnicus sum excogitator/om-
nibus gratus, om̃ibus deus charus. Quis igitur nō me
ut deum amplectet, amet, exosculetur. diximus,

τελος.

Endymion somnum alloquit

Somne veni, venias placidissime somne deorum,
Somne veni claudens lumina, somne veni
Somne vero placida releuas qui membra quiete
Iurgia deponens omnia, Somne veni
Somne veni, reparās delassula membra grabato
Qui pellis curas/tu mihi somne veni.
Somne veni capitis magnum releuāq; dolorem
Vnica pax animi, tu mihi Somne veni
Somne veni, curas abigens, & om̃ia tollens
Qui mihi spem prebes, tu mihi somne veni
Somne veni das qui quas Herm⁹ turbidus auro
Fundit opes, semper tu mihi somne veni
Somne veni qui das quo Cresum iactitet ipsum
Pauper/ & extollat cornua, somne veni
Somne veni cupiunt, animantia cuncta quietem
Te sine nil durat, tu mihi somne veni
Somne veni: gratus callem carpentibus adsis
Te cupiunt omnes, tu mihi somne veni.
Tu mihi somne veni, venias tu somnule nobis
Te sine nil firmū, tu mihi somne veni.

τελος.

Prudentissimo viro Vuolffgan

go Heynick iuristae Baccalaureo formato & liu

strissimi Principis Georgij a secret

Christophorus Hegen

dorffin⁹ se comendat.

EGo quoad vixi / Vuolffgāge mi doctiss: semp ita
vitam meā cōpauī vt q̄ plurimorū amiciciā mi Plutar
hi pararē. Qz q̄ Plutarchus πολυφιλιαν incōstā chus
tem esse dicit. Vt em̄/inquit/aqua si in plures ri
uulos effluat/nō diu pleno alueo exundare pōt. sic amī
cicia in plures diuisa haud vnq̄ stabilis esse pōt. Ego tñ
Plutarchi p̄cepto non obtemperans πολυφιλιαν haften⁹
non infrugiferam expertus sum. Inter amicos aut̄ om̄es
Tu κοριφαίος esse soles vt qui mihi semp ex animo
deditus fuisti. & non raro si quando Critici qdam Mos
mi erudiciuncule meę censurā agebant Pauli dicit̄ ceu
Herculeā claua retundere illis obstare solitus fuisti/Ingt
em̄ Paul⁹/q̄ aliū iudicat/seipsū p̄dēnet necessū est. Et pul
cherrima Philippi regis Macedonis respōsione eorū in Egregi
saniā retundere consueueras. Philipp⁹ em̄ ille cū audis um Phi
uisset Macedones Olynthum euerisse/fertur respondit lippi res
se. Nō perinde facile extrui posse atq̄ diruta esset. Sic & sponstū.
tu vere dicere solebas aliena rep̄hēdere vel ignauissimo
licere. verū p̄stantiora reddere doctissimis tātū p̄cessū eē
At si iam mecum esses/nescires quibus incantamētis ora
serpentū in morem, trisulca coarctare posses, ne linguae
veneno obsibilarent. Ego tamē Vlissēm imitatus aures
cera obduro aduersus eos incantatores ne animū meū
fascinant. Et spero plus acturū q̄ si venenū in venenum
euomerē. Amīcorū si opera vtendū esset/& ego amico
rum turba stipatus esse possem, quas scio, plusq̄ Thesea Philip
fide mihi deuinctos. Inter hos est Philipp⁹ Nouenianus pus No
iuuenis in vtrāq̄ lingua ex æquo desudās. In carmīe & uenian⁹
acut⁹ & facilis/hic mecū plurima passus est/ Hunc nulla
calamitas/nall⁹ αλαζωνων insultus a me repellere potuit.

Melchior Est & Melchior Clari⁹ iuuenis citra ostentationē doct⁹
or Cla- In carmīe alterū Ouidiū referre videt^r. Est & Georgius
rius Rhau iuuenis / nescio doctior an hūanior. in Musica cer
Georgi te μουσικοτατος Hic Enchiridia de vtriusq^{ue} Musice rōne
us rhau edidit / ipsissima dices & plane γνησιότατα / si in manum
Ioannes sumpseris. Erat & quondā Ioānes Summerius iuuenis
Sūmeri in literis bonis / opere infatigabilis. hui⁹ mors ita me af
us flixit vt haud sciam. an vnq^{ue} mors alicuius grauius / aīm
exulcerauerit. Lubenter hic mecū erat / & ego mult⁹ cū
eo / patriæ suæ / sat scio / non mediocre decus adiunxisset
si in vita durare licuisset. Sed quid nō inuida mors agit^r
Nobis ille peste prerept⁹ est. De⁹ det in eternū sanctior
Ioannes collegiū ascript⁹ ἀγγραφω viuat. Est & Ioannes Teuber
Teuber leucandrus ingenij versatilis & in lris l^{ib}eratis studiij adamā
tini / q^{ui} / sat scio mō viuat / in virū non postremæ notę cua
der. Est & Ioannes Gallicul⁹ homo in cōponendis can
Gallici tilenis ingenio secundissimo. Tam enim velut ασπαρτα
lus καὶ ἀνθοτα omīa illa obtingunt / quēcūq^{ue} anīo cōcepit.
Sebald⁹ Est & Sebaldus Rosenpachius Grymniti⁹ ingenio vel
Rosen- multo festiuissimo / cuius quottidianus congressus non
pachius potest mihi non iocundissimus esse. Et ne omnes recen
seam. Hī certe ceu Thesei quidam me adiutare possent
si acrius pugna ineunda sit. Sed tuo p^{ro}silio / Vuolfgang
mi prudentissime / obtemperabo / vincā scz in bono ma
lum / & sic carbones supra aduersariorū capita congerā /
Hæc autē scripsimus vt videres quibus cum mihi ratio
sit / & quantis subinde turbinib⁹ navis mea collidatur /
Tu vale & Christophorū aduersum balatronū insultū /
vt soles / defende.

τελος

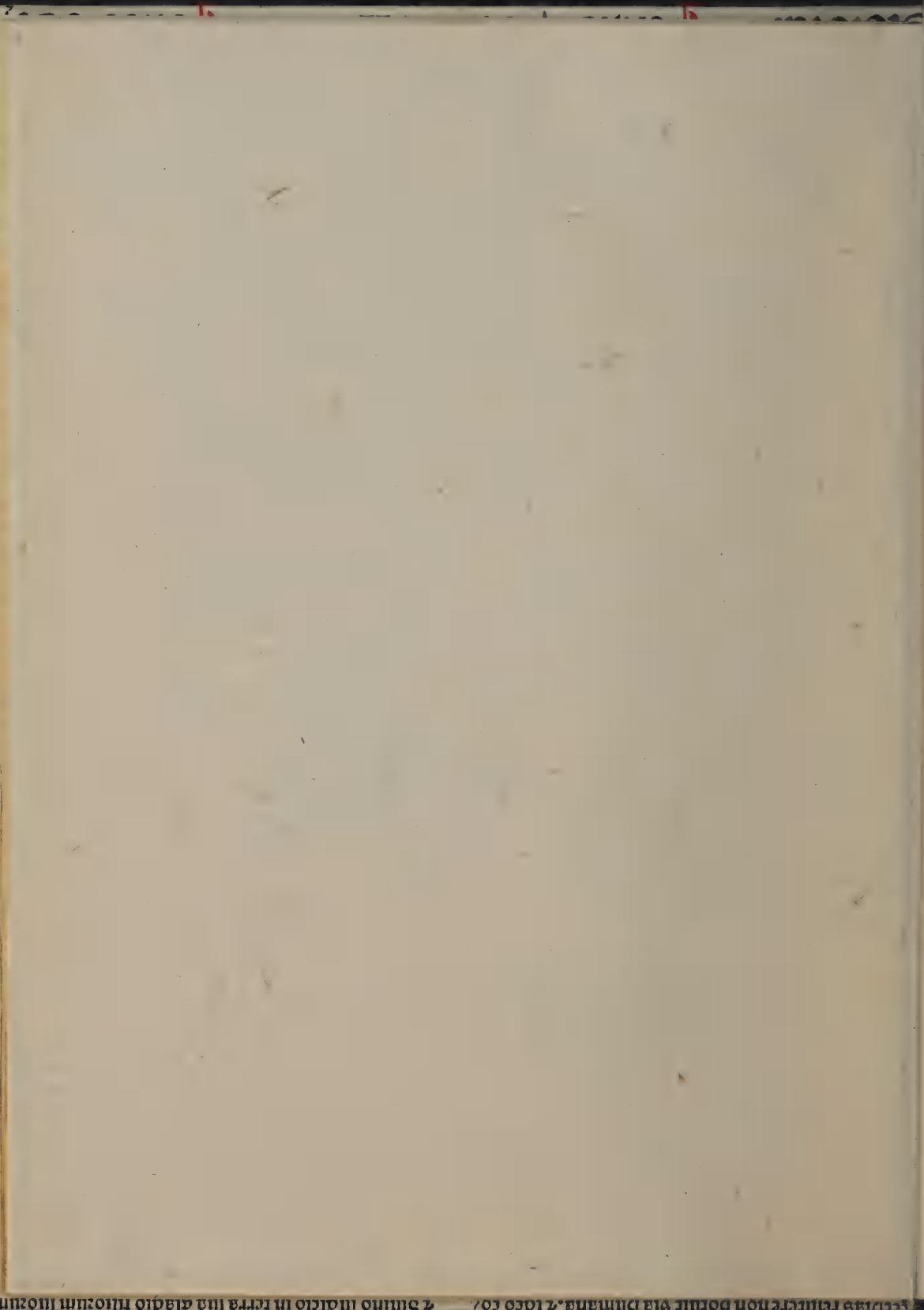
Lipsiæ ex ædibus Valentini Schumannī
Anno domini Millesimo quingente
simo vndeagesimo.

ca
ip
lea
sp
cl
im
ec
s
y
P
de
ri
ia
ab
a
is
pe
m
fo
tu
y
ba
d
ro
v
sa
io
la
re
p
h
it
F
c
I
r.
li
m
en
e
cl
I
n
ip
ca
s
ra
m
in
ca
ot

in
s
ie
ac
n
eg
di
l
ei
ei
p
a
et
E
di
ti
di
ia
in
u
co
o
pe
di
a
a
c
et
di
p
en
u
ta
in
p
ri
d
ni
p
r
c
o
qu
n
di
p
al
l
7
a
ri
c
er
a
ci

et dicitur non potuit via diuina. et loco co. 2. diuino iudicio in terra sua elatio filiozum inozum 19

ca
X
ip
:a
lea
st
et
im
ect
s
y
D
pe
riū
ia
ab
ā
is
pe
riū
sta
tū
s
ys
bā
d
ro
v
sa
io
ta
re
p
b
it
p
c
t
r.
li
m
er
e
cl
t
n
ip
ca
s
tā
m
ū
ca
o

videt autem per ostendit. 1220 quo antea erat. 1221
Palma dicitur scilicet et aliquid doctores carponit. 1222

680 PERBODY

154

.6

H3619

1519

001

5630504

4AG15

C1922

u
ca
X
ip
:r
le
s
ch
im
ec
s
y
D
pe
ri
ia
ab
a
is
pe
fi
st
ti
s
of
ba
d
ro
v
s
2
io
ra
re
p
h
in
p
co
1
A
r.
li
3
er
e
cl
1
n
ip
ca
s
ta
m
u
ca
of

deserto contra deū murmurando: quasi cognoscete
vobis generatū. a **I**nterpretes. Quasi inter p /

es. i. pacē ferētes. **Ca. XLIII**

Nunc audi. Primos fideles de iudeis alijs obdura
tis cū quodā privilegio noīs et dignitate honoris: allo

or. scy choz. audi iacob serue
israel quē elegi. pma seruū?
tio. c **A**b vtero. In quo
tantā arrpnisti: vel in princi
e manus psecutorz euasisti. Et
c. Israel fm hebraicā verita /
us vel rectissimus. Qz aut vir
deū dicitur: nō a pprietate sed
ocis habet. **E**ffundaz

lico. de lyra

diuino pmissio: sz qz ibi tenui
sicut et alijs doctores catholi
tine qz ibidem pmittit. Cre
taam deo: et reputatū est ei ad
deo melius dicē qz iste pater
intelligitur adā: de quo certū
cauit trāsgrediēdo dei mādā
tij. et quia peccatuz eius trāsit
ros. nō sic aut peccata alioz
ideo fit hic specialis mentio
peccato. a **E**t interptes tui
s et aaron: qm verba domini
ad pplm: et ecōuerso xba po
deū. b **P**reuaricati sunt i
in fabricatiōe vituli. Ero. r
erqz simul ad aquas cōtradi
Au. rr. c **E**t cōtaminauī. i. cōtaminatos ostēdi.
ncipes sanctos. i. dauid in adulterio bethsabec et ho
prie: et ezechia in elatione: qm nuncij regis babilonis
d eū missi. liij. Reg. rr. e **D**edi ad internitiōē ia
ges assyrioz et babilonis: vt patet ex supradictis: et b
ccata populi et principū. f **E**t israel in blasphemā
oc em qz deus israel nō liberaliterat suū pplm. gentiles
tū ipotentē. Aliqui etiā de populo israel in patientia
ūpebāt in blasphemā dei.

clij. vbi d: in postil. Primus. i. ipe de?

ditio. i. Sicut apostoli fuerūt veri testes xpi. p /

ritis mihi testes in hierlm: sic et potius xps testis dei
n de xpo ad lram dicis: Ecce testē gētiū dedi eū. et in
Ego ad hoc veni in mūdū. et. vnde qd dicis hic: Et
e? quē elegi. s. erit testis meus. intelligendū est. p
am de christo.

dem capitulo vbi dicitur in postilla: Consequenter
ditur. cū dicitur: Pater tuus.

ditio. ij. Quod aut dicis hic: Pater tuus pri /

mus peccauit. recte exponitur de adāz
ostilla. put verba plane sonāt. Adā enī fuit prim^o pa
scis et peccauit: Hen. liij. sed qd sequit: Et interptes tui
i sūt in me. nō bñ exponit de moyse et aaron. tuz quia
et aaron pphete dñi dicunt nō interptes. gratia enim
di distinguī a grā interpretādi: vt prz p aplm. i. Cor.
qz licet moyse et aaron peccassēt: nūqz tñ puaricati di
le in deū. puaricati enī addit sup rōnē peccādi: sic qz
i importat trāsgressiōē legis p alijs: vt habet in ca.
qd nō potest dici de moyse: cuius peccatū ad aquam
ionis nō fuit ita graue vt ostēdū est in additiōe. Au.

a s moyses et aaron: ad aquas cōtradictiōis: q
medij sunt inter me et te.

a **peccauit: et interpretes tui pua /** b

a s contaminari pmissi ne intrarent terrā pro /
missionis.

ricati sunt in me. Et ptaminaui

a s moysen et aaron. b s ne quis iteraret in ter
ram pmissionis pter Josue et Caleb.

ncipes scōs: dedi ad internī /

a s quoz corpora pstrata sūt in deserto.
tionē iacob: et israel in blasphe /

b miam. **Ca. XLIII**

a s mādara mea.
b s fidel: qz infidel israel nō vult.
c **N**unc audi iacob fue

s in predestinatiōe.
me? et isrl quē elegi. hēc

in corpe. s in anima. s anteqz es
dic dñs facies et formans te: ab

s crudelitātē eoz
vtero auxiliator tu? Noli timē

habet: Et pphatū pñ. ian. et est lenius qz ppter p
ncipes scī. i. patriarche et alijs iusti qz debuissent gau
uino cōsortio fuerūt a deo pphatū: carētes diuina
pphant. de pena aut cōrespōdēte scōo pctō dicit: Et
interpretatiōē iacob. i. p romanos: qz exequētes vind

guinis xpi. qz p maliciā pharis
effusus recipientiū ipm langu

se et filios suos. Ipñ iacob. i. p
eliticū. Ad internitiōē deder

cipes israel in blasphemā: qz
cōdēnati tanqz blasphemā dei

quēter aut vt ostēdat ppheta
qd dat? est ad internitiōē: et isrl

phemā: distinguī a vero iac
ppls fidelis: et a vero israel qz

electus. ideo sub dī in princip
ca. sequentis. Et nūc audi iac

me? et israel quē elegi. q. d. tu
ue me? i. ppls fidelis: qz infid

nō vult. vt in glo. Et isrl quē
destinādo. q. d. si loquor iacob

in pcedētib? qz tñ fm carnē ia
tur: qz dat? est ad internitiōē

eli qz in blasphemā: sz iacob
et israel quē elegi. Et huic sent

dat glo. et sequit: hēc dicit dñs
dicit quō iacob seru? et isrl ele

erāt saluādi. i. p aquā baptis
sionē spūscī. d. Effundā enī

sitientē. et. Effundā spūm me
men tuū. exponatur totum sic

stilla.

Replica. In ca. i. gīt. xliij. cum d: Veret

eritis. et seruus me? quē elegi. dñs

dicit illud vltimū ad litterā. pprie intelligi de xpo cū

positionē postil. sed hoc videt periculosū: sicut picul

cere xpm pprie creaturā: quēadmodū arri? qz ppte

it: et ei? diffusa sūt viscera. ita dicere xpm simplicit

num cū sit fili? et heres p deū: ad Gala. liij. Naz ad

dicis acceptibile formā seruī. ex hoc nō debet dici seru

sus in similitudinē et formā carnis peccati: nullo mō

peccator. Et si aliqñ dñs seru? : vt infra. xlij. hoc del

specificatiue. i. in gtu hō vl fm similitudinē sed ppi

bet concedi simpliciter seruus: sicut nec creatura nisi

plicationē specificatiue tēta. Jo eodē ca. Burgen. r

stil. et. qz dicit moysen et aarō interptes. Primō qz s
re pphete dñi: sed ex hoc nō bene infert: igit nō sūt i
Hā dñm iesū pphētā oīm pphetaz enāgelista nō d
dicere interpte: qz interpretabatur scripturas. Lu. vi
obicit Burgen. qz hic dicunt puaricati qd de moyse
dici non pōt. Rūdo qz aaron puaricator fuit in fab
vituli: et vterqz ad aquas cōtradictiōis: quoz pcc
erunt grauiā vt eoz occasione terram pmissionis i
pmittēbāt a deo: Au. rr. nec Burgen. his mortuis i
solum impugnāt postillatorem: sed etiā sanctum
cum postil. in hoc concordem.

Et nunc audi. Superius Esaias indu **Ca.**
xit populū ad expectatiōē diuinorū pmissio
na potestate et eius charitate. hic facit illud
uina veritate: cui? est implere pmissa. Et diuidit i tres
primo declaratur diuina veritas ex impletione prom
do ex defectione idoli. ibi: hēc dicit dominus rex. tem
beratione: opulū ibi: hēc dicit dominus redemptor.